

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA ÖĞRENCİLERİN BİLGİSAYAR KULLANIMI: MALATYA MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

Okt. Müslüm Aydın
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
muslum.aydin@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Kürşat Kaya
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
kursat.kaya@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Alper Tunga Özgüler
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
alpertunga.ozguler@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Buğra Kağızmanlı
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
bugra.kagizmanli@inonu.edu.tr

Özet

Teknoloji hayatımızda önemli bir yer edinmiştir. Artık sabah uyandığımızdan akşam yatıncaya kadar teknolojinin her türlü ürünlerimizden aktif olarak yararlanmaktayız. Bu denli, hayatımıza giren teknolojinin en önemli ürünlerinden birisi bilgisayarlardır. Bilgisayarlar teknolojik ürünlerin tasarlanmasından ve ortaya çıkarılmasına kadar birçok alanda aktif rol üstlenmiştir.

Bu nedenle bilgisayarların öğrenilmesi ve öğretilmesi zorunluluk haline gelmiştir. Söz konusu zorunluluk ile eğitim ve öğretimin her aşamasında karşılaşılmaktadır. Bu yüzden okullarda, özellikle de üniversitelerde bilgisayar dersi verilmekte ve dersler ve diğer anlatımlar bilgisayar kullanımı esas alınarak şekillenmektedir.

Bu çalışmada, hayatımızda önemli bir yere sahip olan bilgisayarların, öğrencilerin bakış açısıyla nasıl bir konumda olduğu araştırılmıştır. Öğrencilerin bilgisayarları sadece sosyal ađ olarak mı gördükleri, yoksa hayatın merkezinde olan programları da içine katacak şekilde kullanıp kullanmadıkları araştırılmıştır.

Bu amaçla Malatya Meslek Yüksekokul öğrencilerinin bilgisayara bakış açılarını değerlendirmek amacıyla bir anket yapılmıştır. Yapılan ankette, öğrencilerin bilgisayara bakış açıları, bilgisayarı kullanımını ne kadar bildikleri ve daha çok hangi amaçla kullandıkları ortaya çıkarılmıştır. Bulgular ışığında sonuçlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Kullanımı.

STUDENTS IN VOCATIONAL HIGH SCHOOL USING COMPUTER: MALATYA VOCATIONAL SCHOOL

Abstract

Technology has an important place in our lives. We use all the technological equipments from morning to sleeping. One of the most important technological items are computers. Computers have an active role from designing to producing.

Therefore, to learn and to teach the computer has become a necessity. With the mentioned requirements are met at every stage of education and training. Because of this there are computer classes in schools and universities. Courses and other narratives are shaped based on the use of computers.

In this study, it was investigated that how students perceive computers. It is investigated whether the students perceive computers just as social networks or programs that have been in the center of the life.

For this purpose, in order to assess perspectives with the computer Malatya Vocational School students were surveyed. In the survey, it has been revealed about students that how they perceive computers, how much they know about computers and with which purpose they use computers. The findings were discussed in the light of results.

Keywords: Vocational School, Computer Usage.

GİRİŞ

Meslek Yüksekokulları, teknik ve kalifiye eleman ihtiyacını karşılayan eğitim kurumlarımızdan birisidir. Meslek yüksekokullarında mezun olan öğrenciler işveren veya iş görenlerle vatandaş arasında köprü görevi gören ara elemanlar olmaktadır. Bu sebeple hem teorik ve hem de uygulamalı eğitim ve öğretim gerçekleştiren meslek yüksekokullarına büyük sorumluluklar yüklenmektedir. Meslek Yüksekokullarında, ortaöğretime göre daha yorumlanabilir teorik bilgi, lisans öğretimine göre de daha fazla uygulama öğretimi öğrencilere aktarılmaktadır. Bu nedenle, meslek yüksekokullarında yoğunlaştırılmış bir program dâhilinde, orta öğretim kurumlarında anlatılan konulara göre daha detaylı bilgiler aktarılmaktadır. Böylece öğrencileri tam anlamıyla mesleğe hazır ve problemleri yorumlama kabiliyeti oluşturulmaya çalışılmaktadır. Buna bağlı olarak lisans öğretiminde gerçekleştirilen derslere göre, mesleğin yükünü çekecekleri uygulamaların öğretimi daha çok meslek yüksekokullarında anlatılmaktadır.

Bu bağlamda, uygulamalarda kullanılan araç ve gereçlerin son teknolojiye sahip olması gerekmektedir. Bilgisayarlı ve otomasyona sahip olan araç gereçler, daha çok teknolojik olarak sınıflandıracağımız uygulama araç gereçleri olarak algılanmaktadır.

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin teorik veya uygulamalı derslerde kullandıkları modern ders araç gereçleri daha çok bilgisayar yazılımı ya da paket programları kapsamaktadır. Öğrencilerin bu tür derslerde başarılı olabilmeleri için bilgisayar kullanabilme ve internetten yararlanma kabiliyetine sahip olmaları gerekmektedir.

Mesleki ve teknik anlamda gelecekte ülkemizin yükünü çekecek olan meslek yüksekokulu öğrencilerimizin, bilgisayar ve internet kullanabilme kabiliyetlerini ve bu kabiliyetlerinin derslerdeki başarılarını nasıl etkilediğini araştırmaya ve yorumlamaya çalıştık.

YÖNTEM

Bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanabilmesi ve bu kabiliyetlerini mesleki derslerde uygulayabilmelerini tespit etmektir.

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, müdahale edilmeksizin kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2008).

Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören ikinci sınıf öğrencilerinden oluşturmaktadır. Örnekleme yüksekokulda öğrenim gören 300 ikinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Meslek yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin bilgisayar kullanımını tespit amacıyla, meslek yüksekokulda bulunan her bölümün ikinci sınıfında öğrenim gören 300 öğrencinin katıldığı, toplam 20 sorudan oluşan anket çalışması yapılmıştır. 300 öğrencinin katıldığı, toplam 20 sorudan oluşan anket hazırlanmış ve istatistiksel analizleri yapılmıştır.

Verilerin Çözülmesi

Her soru için alınan sonuçlar tablolar halinde verilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerine yapılan anket sonucunda öğrencilerin bilgisayar kullanma kabiliyetleri anket sonucunda ortaya çıkmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerine gerçekleştirdiğimiz anket sonucu elde ettiğimiz bulgular bu bölümde sunulacaktır. Bu bölümde, yönelttiğimiz anket sorularına öğrencilerin verdiği cevaplar tablolar halinde sunulacaktır.

Tablo 1: Yaşınız?

	Yüzde
17-20 yaş	44%
21-25 yaş	46%
26-35 yaş	6%
36 ve daha fazla yaş	4%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin çoğunluğu 25 yaş altı yaş grubunda yer almaktadır. Bu durum öğrenci profilinin genç ve dinamik olduğunu ve günümüz teknolojisine hiç de yabancı olmadığını göstermektedir.

Tablo 2: İnterneti Günlük Ortalama Ne Kadar Kullanıyorsunuz?

	Yüzde
1-3 saat	50%
4-6 saat	29%
7-9 saat	10%
10 ve daha fazla saat	11%
Genel Toplam	100 %

Genel olarak öğrencilerimizin çoğunluğu internette yaklaşık iki saat kadar vakit ayırmadıklarını belirtmiştir. Bu durum normal bir süre olarak algılayabiliriz. Ancak yüzde yirmi gibi bir kesim ise vakitlerinin büyük bir çoğunluğunu bağımlılık derecesinde internette harcadıklarını belirtmiştir. Ankete katılan öğrencilerin tamamı az veya çok mutlaka internet kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 3: Bilgisayar Kullanım Düzeyinizi Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

	Yüzde
Başlangıç düzeyinde	13%
Orta düzeyde	67%
İleri düzeyde	20%
Genel Toplam	100 %

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin büyük bir kısmı orta düzeyde bir bilgisayar bilgisine sahip olduğunu belirtmiştir. Anket sonuçlarına göre ileri düzeyde bilgisayar bilgisine sahip öğrencileri başlangıç düzeyinde olan öğrencilerden daha fazla görülmektedir.

Tablo 4: İnternet Ulaşımınızı Nasıl Sağlıyorsunuz?

	Yüzde
Kendi bilgisayarımda	23%
Cep telefonumda	70%
Tabletimde	2%
İnternet kafede	2%
Okul da laboratuvarında	3%
Genel Toplam	100%

Günümüz gençlerinin büyük bir çoğunluğu gibi ankete katılan Malatya Meslek Yüksekokulu öğrencileri de internet bağlantılarını cep telefonları ile sağladığı anlaşılmaktadır.

Tablo 5: Size Yakın Olan Ve Her Zaman Çalışabileceğiniz Bir Bilgisayar Var mı?

	Yüzde
Evet	69%
Kısmen	17%
Hayır	14%
Genel Toplam	100 %

Öğrencilerimizin yaklaşık 70% i bilgisayara sahip olduğunu veya bilgisayara ulaşabileceğinin belirtmiştir.

Tablo 6: İkamet Ettiğiniz Yerde İnternet Bağlantısı Var mı?

	Yüzde
Evet	74%
Kismen	10%
Hayır	16%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerin 4. Anket sorusundaki cevaplar Cep telefonları hayatımızı kolaylaştıran ve büyük bir dünyayı avucumuzda taşıdığımız bir cihaz olarak hepimiz için pozitif bir görüntü sergilese de, öğretim elemanlarımızın çoğunluğu öğrencilerin ders esnasında da cep telefonlarıyla meşgul olduğunu belirterek, bu durumdan şikâyetçi oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 7: Bir Aygıtı (Yazıcı, Faks-Modem Kartı, Ethernet Kartı Vb.) Bilgisayarına Kurabilirim?

	Yüzde
Evet	49%
Kismen	29%
Hayır	22%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yarısı her hangi bir programı bilgisayarına kurabilecek kadar bilgisayar bilgisine sahip olduğu Tablo 7 de görülmektedir (Göldağ, 2006).

Tablo 8: Windows İşletim Sistemi İçerisindeki Hesap Makinesi Oyunlar, Paint Gibi Programları Kullanabilirim?

	Yüzde
Evet	82%
Kismen	11%
Hayır	7%
Genel Toplam	100%

Okulumuzda öğrenim gören öğrencilerin hemen tamamı Windows işletim sistemindeki paket program olarak tanımlayacağımız uygulamaları kullanmaktadır (Göldağ, 2006).

Tablo 9: Bir Disket, Usb ya da Hard Diski Formatlayabilirim?

	Yüzde
Evet	49%
Kismen	22%
Hayır	29%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerimizin yarısı hard disk veya benzer bir depolama aygıtını formatlayabilecek yetenektedir (Göldağ, 2006).

Tablo 10: Bir Word, Excel, Power point dokümanı oluşturabilirim ve kaydedebilirim?

	Yüzde
Evet	70%
Kısmen	21%
Hayır	9%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin büyük çoğunluğu ofis programlarını oluşturabilecek ve kayıt edebilecek yeteneğe sahip oldukları görülmektedir (Göldağ, 2006).

Tablo 11: Word Dokümanı İçerisinde Paragrafla İlgili İşlemleri Yapabilirim?

	Yüzde
Evet	57%
Kısmen	32%
Hayır	11%
Genel Toplam	100%

Ankette Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin word uygulamasına hakim oldukları anlaşılmaktadır(Göldağ, 2006).

Tablo 12: Excel’de Basit Hesaplar Yapabilirim?

	Yüzde
Evet	59%
Kısmen	34%
Hayır	7%
Genel Toplam	100%

Tablo 12 de öğrenciler, Excel uygulamasında basit hesaplamalar yapabildiklerini belirtmişlerdir (Göldağ, 2006).

Tablo 13: Excel De Verileri Sıralayabilir, Verileri Kullanarak Grafik Oluşturabilirim?

	Yüzde
Evet	40%
Kısmen	44%
Hayır	16%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin, Excel uygulamasında grafik oluşturabilmektedir (Göldağ, 2006).

Tablo 14: Power Point Sunusu İçerisinde İşlemler Yapabilirim?

	Yüzde
Evet	59%
Kısmen	29%
Hayır	12%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yarısından fazlası Power Point ile sunum hazırlayabileceklerini belirtmişlerdir (Göldağ, 2006).

Tablo 15: Power Point Sunusu İçerisindeki Elemanlara Hareketli Görüntü, Efekt ya da Ses Ekleyebilirim?

	Yüzde
Evet	58%
Kısmen	24%
Hayır	18%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu Power Pointte sunum hazırlarken ses ve efekt gibi işlemlerle sunularını geliştirebilmektedir (Göldağ, 2006).

Tablo 16: Mesleğinizde Başarılı Olmak İçin Bilgisayar Kullanımının Öğrenilmesi Gerektiğine İnanıyor musunuz?

	Yüzde
Evet	89%
Kısmen	7%
Hayır	4%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin hemen hemen tamamı mesleğinde başarılı olabilmek için bilgisayar kullanmanın bilinmesinin zorunlu olduğu düşünceindedir (Göldağ, 2006).

Tablo 17: Bilgisayar Dersinin Öğretim Süresi Yeterli mi?

	Yüzde
Evet	37%
Kısmen	36%
Hayır	27%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerin üçte biri bilgisayar dersinin öğretim süresini yeterli görmez iken, üçte ikilik kısmı yeterli olduğuna inanmaktadır (Göldağ, 2006).

Tablo 18: Derslerde Yeterince Uygulama Yapabiliyor musunuz?

	Yüzde
Evet	30%
Kısmen	37%
Hayır	33%
Genel Toplam	100%

Öğrencilerin üçte ikilik kısmı bilgisayar kullanılarak anlatılan derslerde yapılan uygulamaları kısmın veya tamamen yeterli bulurken üçte birlik kısım yapılan uygulamaları yeterli görmemektedir.

Tablo 19: Mesleğinizle İlgili Paket Program Kullanıyor musunuz?

	Yüzde
Evet	62%
Kısmen	19%
Hayır	19%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin çoğunluğu mesleki derslerde paket program kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 20: Mesleğinizle İlgili Paket Programa Yeterince Hâkim misiniz?

	Yüzde
Evet	25%
Kısmen	48%
Hayır	27%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerin yaklaşık yarısı kendi mesleği ile ilgili paket programları yeterince bilmediklerini belirtmişlerdir.

Ölçek için her bir maddeye verilen görüş kodları 1 ile 3 arasında değişmektedir. Aralıkların eşit olduğu varsayımından yola çıkılarak ağırlıklı ortalamalar için puan aralığı katsayısı 0,67 olarak hesaplanmıştır (Göldağ, B., 2015).

Puan Aralığı = (En yüksek değer – En düşük değer)/3 = (3-1)/3 = 0,67

Bu durumda ağırlıklı ortalamaların değerlendirme aralığı aşağıdaki gibidir

1.00 - 1.67 : "Hayır"

1.68 - 2.34 : "Kısmen"

2.35 - 3.00 : "Evet"

Ölçek Maddeleri	\bar{x}	Sonuç
5. Size yakın olan ve her zaman çalışabileceğiniz bir bilgisayar var mı?	2.551587	Evet
6. İkamet ettiğiniz yerde internet bağlantısı var mı?	2.579365	Evet
7. Bir aygıtı (yazıcı, faks-modem kartı, ethernet kartı vb.) Bilgisayarına kurabilirim?	2.261905	Kısmen
8. Windows işletim sistemi içerisindeki hesap makinesi oyunlar, paint gibi programları kullanabilirim?	2.75	Evet
9. Bir disket, usb ya da hard disk formatlayabilirim?	2.198413	Kısmen
10. Bir Word, Excel, Power point dokümanı oluşturabilirim ve kaydedebilirim?	2.615079	Evet
11. Word dokümanı içerisinde paragrafla ilgili işlemleri yapabilirim?	2.452381	Evet
12. Excel de basit hesaplar yapabilirim?	2.527778	Evet
13. Excel de verileri sıralayabilir, verileri kullanarak grafik oluşturabilirim?	2.246032	Kısmen
14. Power point sunusu içerisinde işlemler yapabilirim?	2.468254	Evet
15. Power point sunusu içerisindeki elemanlara hareketli görüntü, efekt yada ses ekleyebilirim?	2.396825	Evet
16. Mesleğinizde başarılı olmak için bilgisayar kullanımının öğrenilmesi gerektiğine inanıyor musunuz?	2.849593	Evet
17 bilgisayar dersinin öğretim süresi yeterli mi?	2.098814	Kısmen
18. Derslerde yeterince uygulama yapabiliyor musunuz?	1.964286	Kısmen
19. Mesleğinizle ilgili paket program kullanıyor musunuz?	2.417355	Evet
20. Mesleğinizle ilgili paket programa yeterince hâkim misiniz?	1.984127	Kısmen

Genel Ortalama: 2.39761 Evet

TARTIřMA VE SONUÇ

Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler, işveren veya iş görenlerle vatandaş arasında köprü görevi gören ara elemanlardır. Bu sebeple hem teorik ve hem de uygulamalı eğitim ve öğretimde öğrencilerin yeterli bilgi ve beceriye sahip olmaları gerekmektedir. Öğrencilerin sahip olası gereken tecrübeler gelişen teknoloji ile birlikte sürekli değişmekte ve gelişmektedir. Bu anlamda Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler bilgisayar tecrübelerinin, kullandıkları araç ve gereçlerin son teknolojiye sahip olması gerekmektedir.

Anket sonuçlarına göre de her öğrenci bilgisayar ve interneti mesleki derslerinde veya sosyal ağ olarak kullanabilmektedir. Öğrencilerin çok büyük çoğunluğu orta veya ileri düzeyde bilgisayar bilgisine sahip durumdadır. Meslek yüksekokulu öğrencileri bilgisayarla tecrübesi olmadan iş bulmada ve mesleki anlamda sorunlar yaşayacağını farkında olduğu görülmektedir. Ancak öğrencilerin sahip olduğu imkânlar dâhilinde bilgisayara veya internete erişimini sağlamaktadırlar. Meslek yüksekokullarında anlatılan bilgisayar dersleri ile öğrenciler, mesleki paket programları öğrendiği ve bu programların iş hayatındaki önemini kavramaktadırlar.

Genel anlamda bilgisayar veya internet günümüzün ve geleceğin teknoloji olduğu için bütün öğrencilerin yeterli tecrübeye sahip olarak iş hayatına girmelerinin gerektiği görülmektedir.

Not: Bu çalışma Antalya'da 18-20 Mayıs 2017 tarihlerinde düzenlenen 8'inci Eğitimde Yeni Yönelimler Kongresinde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi. (17. Basım)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Göldağ, B. (2006). *İnönü Üniversitesi, Meslek Yüksek Okulları Öğrencilerinin Bilgisayar Programlarını Etkin Bir Şekilde Kullanabilmeye İlişkin Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Göldağ, B. (2015). *Orta Öğretim Kurumlarında Okul Kültürü Yoluyla Değerler Eğitimi (Malatya İli Örneği)*, Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.